

Commissie inzake Leerlingenrechten

Beslissing afwijkingen van een standaarddossier **in het gewoon basisonderwijs**

MA22-13166

11 december 2024

Inzake de ingediende afwijkingen op standaarddossier C voor de organisatie van de inschrijvingen voor het schooljaar 2025-2026, zoals voorgelegd aan de Commissie inzake Leerlingenrechten voor het LOP Antwerpen basisonderwijs door Lieze Berkein.

Gelet op het Decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, inzonderheid artikel 37/7 tot en met artikel 37/28.

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 7 oktober 2022 over het inschrijvingsrecht in het basisonderwijs en het secundair onderwijs.

Gelet op het ministerieel besluit van 9 november 2012 houdende de aanstelling van de voorzitter en de leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten, zoals gewijzigd.

Gelet op het huishoudelijk reglement van de Commissie inzake Leerlingenrechten van 14 september 2018.

Na beraadslaging.

Met eenparigheid van stemmen,

Ingediende afwijkingen

Afwijking 1: Afwijking op het aantal aanmeldingen per leerling per aanmeldingssysteem en per vestigingsplaats en de controle daarop

Voor kinderen, waarvan de ouders verwikkeld zijn in een vechtscheiding, geldt binnen het LOP het protocol vechtscheidingen: het wordt de tweede ouder toegestaan voor dezelfde kinderen een extra dossier aan te maken. Hiervoor registreert deze ouder een aanmelding zonder rijksregisternummer via een school of aanmeldpunt. Ouders vragen hiertoe toestemming via de LOP-deskundige. De LOP-deskundige informeert beide ouders in dat geval over het protocol én de toepasselijke regelgeving. Beide ouders ontvangen op de dag van de bekendmaking van de resultaten ook het resultaat van de door hen geregistreerde aanmelding. Ook voor deze ouders geldt dat het recht op inschrijving na een toekenning vervalt als dit niet gebeurt binnen de decretaal bepaalde inschrijvingsperiode.

Voor de aanmeldingen in het gewoon basisonderwijs, werkt het LOP al jaren met dit protocol. Behoudens andersluidende rechterlijke uitspraken, oefenen bij gescheiden ouders beide ouders het ouderlijk gezag uit. Via dit protocol proberen wij daarmee rekening te houden. Indien de ouders geen inschrijving realiseren voor het einde van de daartoe voorziene periode, worden beide plekken vrijgegeven en beschikbaar gesteld voor de eerstvolgende, rechthebbende leerling. Daarmee vermijden we het langdurig 'bezet' houden van twee plekken.

Uit de gegevensanalyse met betrekking tot 'Meld je aan' in het gewoon basisonderwijs blijkt dat de impact op het totaal aantal leerlingen zeer beperkt is: bij gemiddeld 10.000 aanmeldingen, gaat het gemiddeld om minder dan 5 kinderen in deze situatie in het gewoon basisonderwijs. We hebben geen indicaties dat deze verhouding in het buitengewoon basisonderwijs anders zal liggen.

Afwijking 2: Afwijking op de geleverde inspanningen van de initiatiefnemer om ouders het bericht van toewijzing en/of niet-toewijzing (en het weigeringsdocument) te bezorgen

Het mededelen van de resultaten aan de ouders gebeurt in de eerste plaats via elektronische drager. Een gepersonaliseerd bericht komt in hun persoonlijke postvak op de portaalsite van Meldjeaan en wordt ook per e-mail naar de ouders, die een mailadres opgaven, verzonden. Ook de mededelingen van niet-gerealiseerde inschrijving zelf worden zo uitgereikt.

Bovendien krijgt iedere ouder die bij het aanmelden geen e-mailadres heeft opgegeven of iedere ouder wiens kind werd aangemeld door een aanmeldpunt of een school het resultaat over de toewijzing en/of niet-gunstige rangschikking in een papieren versie via de post toegezonden.

Afwijking 3: Afwijking op de wijze van ordenen van de aangemelde leerlingen

Scholen bepalen zelf de verhouding van de ordeningscriteria: Toeval en afstand. Het LOP maakte de afspraak dat minstens 50% van de toegewezen plaatsen op basis van afstand moet gebeuren. Plaatsen toekennen op basis van toeval kan voor maximum 50%. Het percentage toeval en het percentage afstand zijn samen steeds 100%.

Binnen het criterium afstand geldt nog een interne verhouding: 25% op kortste afstand (domicilie- of werkadres) en 75% op domicilieadres.

De toewijzing van beschikbare plaatsen gebeurt in verschillende stappen waarbij achtereenvolgens aan bod komen:

- de leerlingen van wie reeds een “broer of zus” ingeschreven is (art. 37quater) én die (volgens art. 37quinquies) bovendien kind zijn van een personeelslid;
- de overige leerlingen van wie reeds een “broer of zus” ingeschreven is (art. 37quater);
- de overige leerlingen die (volgens art. 37quinquies) kind zijn van een personeelslid van de school;
- overige leerlingen

Deze vier groepen worden als aparte deelsets behandeld. Binnen elke deelset worden de leerlingen geordend volgens de criteria en op de wijze zoals hoger beschreven. De toewijzingsprocedure wordt voor elk van die deelsets apart gedraaid. Bij elke run op een volgende deelset worden de resultaten van de vorige deelset meegenomen, in die zin dat de vrije plaatsen voor de capaciteitsgroepen vóór elke nieuwe run bijgesteld worden in functie van de uitkomsten van de vorige run. Daarbij wordt erover gewaakt dat het aantal vrije plaatsen nooit lager kan zijn dan 0 en dat de som van de eerder ingeschreven/toegewezen leerlingen en de te verdelen vrije plaatsen nooit hoger kan zijn dan de capaciteit. De eerste drie deelsets worden na de voorrangperiode gedraaid. Deze resultaten worden integraal meegenomen naar de volgende periode. De laatste deelset wordt a.d.h.v. deze resultaten gedraaid.

De hierboven geschetste run per deelset wordt eerst per vestigingsplaats uitgevoerd, waarna over alle vestigingsplaatsen heen gecontroleerd wordt of een leerling in meer dan één vestigingsplaats een toewijzing kreeg. Alleen de plaats in de vestigingsplaats van hoogste voorkeur blijft behouden. Zolang daardoor leerlingen naar boven opschuiven (waardoor sommigen meer dan één keer gunstig gerangschikt kunnen worden) wordt de hele procedure herhaald (voornamelijk in de tweede aanmeldperiode).

Op die manier kan een leerling uit een voorrangsgroep zijn verworven plaats in school X niet meer kwijtspelen aan een leerling uit een hiërarchisch lagere deelset. De resultaten uit de voorrangperiode liggen vast. De laatste deelset wordt a.d.v.h. deze resultaten gedraaid. Kinderen met resultaten uit de voorrangperiode, kunnen ook deelnemen aan de tweede periode, indien er tijdens deze tweede periode scholen werden toegevoegd aan hun dossier. Indien er een gunstige rangschikking werd bekomen tijdens deze laatste deelset – m.a.w. voor een andere school of vestigingsplaats dan deze uit de voorrangperiode – dan zal het kind mogelijks twee toelatingen hebben. De ouders kunnen beslissen welke toelating zij zullen omzetten in een inschrijving. Dit fenomeen komt niet frequent voor, maar het valt niet uit te sluiten.

Afwijking 4: Afwijking op de operationalisering van de ordeningscriteria

Scholen bepalen zelf de verhouding van de ordeningscriteria: Toeval en afstand. Het LOP maakte de afspraak dat minstens 50% van de toegewezen plaatsen op basis van afstand moet gebeuren. Plaatsen toekennen op basis van toeval kan voor maximum 50%. Het percentage toeval en het percentage afstand zijn samen steeds 100%. Eerst worden de plaatsen op toeval verdeeld, dan op kortste afstand en als laatste op domicilieafstand. De verschillende toegepaste criteria worden hieronder verder beschreven.

AFSTAND

Binnen afstand geldt nog een interne verhouding: 25% op kortste afstand (domicilie en werkadres) en 75% op domicilieadres

Binnen het LOP werd de afspraak gemaakt dat ouders ook een toekomstig domicilieadres kunnen registreren zodat de ordening op afstand gebeurt op hun toekomstige adres. Zij moeten op het moment van inschrijven kunnen bewijzen dat ze effectief gaan verhuizen (met een huurovereenkomst of een aankoopakte).

Maximaal twee werkadressen. Dat kan het werkadres van de ene ouder en het werkadres van de andere ouder zijn, maar het kunnen ook twee werkadressen van dezelfde ouder zijn. De ouders zijn hierin vrij. Ouders zijn niet verplicht om een werkadres in te geven. Zij kunnen er dus 0, 1 of 2 ingeven. Het gaat om het feitelijke werkadres. In geval van twijfel kan de school om een bewijsstuk vragen bij inschrijving.

De twee afstandscriteria worden met elkaar gecombineerd door op elk capaciteitsniveau een 'subcontingent afstand' te creëren. Overige beschikbare plaatsen worden verdeeld op basis van toeval wat dan het 'subcontingent toeval' is.

Binnen het 'subcontingent afstand' worden 2 subcontingenten gecreëerd. Het eerste subcontingent is 'het kortste van de drie afstanden' en beslaat 25% van de beschikbare plaatsen. Het tweede subcontingent (75%) wordt verdeeld op basis van een ordening 'afstand domicilie kind – school'. Alle aangemelde leerlingen worden in beide afstandsordeningen opgenomen.

Ordening naar "de kortste van drie afstanden". Het systeem berekent voor elke aangemelde leerling per opgegeven vestigingsplaats de kortste afstand tot: het domicilieadres van het kind, de werkplek 1 of de werkplek 2. Op die manier wordt voor elk kind de meest voordelige waarde = kortste afstand gehanteerd. Voor eenzelfde kind kan dat voor de ene vestigingsplaats de afstand domicilieadres kind – vestigingsplaats zijn, voor een andere vestigingsplaats de afstand werkplek 1 – vestigingsplaats en voor nog een andere vestigingsplaats de afstand werkplek 2 – vestigingsplaats.

Ouders zijn niet verplicht om werkadressen op te geven, maar gezien bij elke aangemelde leerling minstens een waarde voor de afstand domicilie – school genoteerd wordt (ook voor kinderen zonder wettelijke verblijfplaats), kan er steeds een kortste afstand berekend worden.

De berekening van de subcontingenten. Eerst wordt het tweede subcontingent berekend, met name door het aantal beschikbare plaatsen binnen de capaciteitsgroep te vermenigvuldigen met 0,75 en vanaf 0,5 naar boven op het geheel af te ronden. Het eerste subcontingent wordt vervolgens berekend door het verschil te maken tussen het aantal beschikbare plaatsen binnen de capaciteitsgroep en het aantal plaatsen toebedeeld aan het tweede subcontingent.

Elke leerling in twee ordeningen: kortste afstand en afstand domicilie. Dat betekent dat elke aangemelde leerling in beide rangordeningen voorkomt: één keer in de ordening naar kortste afstand en één keer in de rangordering naar afstand domicilieadres kind – vestigingsplaats. Dit maakt het mogelijk met een generieke toewijzingsprocedure te werken. Leerlingen die – in een bepaalde fase van de iteratieve toewijzingsprocedure – voor het eerste subcontingent gunstig gerangschikt staan, spelen niet langer mee in de ordening voor het tweede subcontingent, waardoor de lager gerangschikte leerlingen in die tweede ordening allemaal een plaats opschuiven. Op die manier kan een leerling maar één plaats toegewezen krijgen, ook al neemt hij aanvankelijk of op een gegeven moment in de procedure in beide ordeningen een hoge positie in.

Voor het berekenen van de afstand wordt het centraal referentieadressenbestand van AGIV gebruikt: <http://gditestbed.agiv.be/project/CRAB.aspx>.

Het programma MJA kan afstand berekenen op basis van door AGIV aangereikte coördinaten. Deze coördinaten zijn bepaald per kadastraal perceel en liggen vast. Men berekent de afstand in vogelvlucht tussen de coördinaten. Voor alle percelen (domicilieadres, werkadres en de school) wordt het aangereikte AGIV-punt van het kadastraal perceel genoteerd. De berekening van de afstand tussen het domicilieadres van het kind en de school is gebaseerd op de geografische x, y coördinaten van beide.

Van het domicilieadres van het kind worden de geografische x, y coördinaten opgezocht in het Centraal Referentie Adressenbestand dat al deze coördinaten bevat. Als toch blijkt dat de coördinaten van het domicilieadres van het kind nog niet gekend zijn, zoekt een niet-belanghebbende partij deze handmatig op. Dit verloopt identiek voor het werkadres van de ouders. De coördinaten van het domicilieadres van het kind kan u nagaan op de website <http://www.geopunt.be>.

Aangezien scholen meerdere huisnummers kunnen omvatten leidt dit niet tot een eenduidige locatie. Evenzo kan geen gebruik gemaakt worden van de schoolpoort omdat er meerdere kunnen zijn. Daarom werd besloten om de coördinaten van het midden van het perceel van de school te gebruiken. Deze methode kan namelijk op alle scholen worden toegepast.

Wanneer dit voor alle kinderen en scholen is gedaan kan er per school een ordening gemaakt worden van de aangemelde kinderen op basis van afstand in vogelvlucht tot de school.

TOEVAL

Toeval wordt gehanteerd om resterende ex-aequo's binnen de twee rangordeningen naar afstand (kortste van 3 afstanden en afstand domicilieadres kind – vestigingsplaats) uit te klaren. Als leerlingen A en B even hoog staan in de ordening naar afstand, bepaalt het toeval of A uiteindelijk vóór B komt, of B vóór A.

Toeval wordt ook gebruikt voor de verdeling van een door de scholen bepaald percentage van de vrije plaatsen. Ouders geven hun schoolkeuze via het MJA door. Alle genoteerde scholen van de ouders worden op schoolniveau ad random geordend door het systeem in aanwezigheid van een gerechtsdeurwaarder. Deze random ordening geeft toelating of weigering voor de leerlingen.

SCHOOLVOORKEUR

De volgorde van de schoolkeuze wordt in rekening gebracht bij de toewijzing van de plaatsen. Van alle vestigingsplaatsen waarvoor een aangemelde leerling een gunstige rangschikking kreeg, krijgt hij/zij enkel een plaats toegewezen in die vestigingsplaats die hoogst in de voorkeur van de ouders staat. Zijn/haar plaatsen in de overige vestigingsplaatsen worden vrijgegeven.

Ouders kunnen scholen kiezen op basis van naam, adres, net of methode. De school die eerst wordt toegevoegd, wordt bovenaan de lijst gezet. Ouders kunnen de plaats van een school in hun voorkeurorde wijzigen door één van de pijltjes (naar boven resp. naar beneden) naast de naam van de school aan te klikken.

Enig artikel:

De afwijkingen op standaarddossier C voor de organisatie van een aanmeldingsprocedure voor de inschrijvingen voor het schooljaar 2025-2026 door het LOP Antwerpen basisonderwijs worden goedgekeurd.

Aldus uitgesproken op 11 december 2024.

De Commissie Leerlingenrechten was samengesteld uit:

De heer Bertel De Groote, voorzitter,

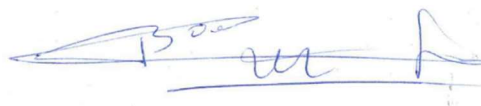
Mevrouw Evelien Timbermont, de heren Jan Fiers, Bengt Verbeeck en Joël Boussemaere, effectieve leden,

Mevrouw Eline De Neef en mevrouw Ingrid Hugelier, secretarissen.

Opgemaakt in twee originele exemplaren

De secretaris

De voorzitter

I. HUGELIER

B. DE GROOTE